

NOV GROB

ANTON MUHA

Po daljši bolezni je preminil v petek zvečer na svojem domu poznani Anton Muha, star 76 let. Stanoval je na 962 E. 273 St. Doma je bil iz Studenc pri Postojni, kjer zapuščala brata Johna in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 25 let in je bil član društva Cleveland št. 126 SNPJ. Delal je pri Cleveland Trencher Co.

Tukaj zapuščala soprogo Helen, rojeno Svigel, doma iz Beun pri Cerknici in sestrično Frances Turk v Youngstown, O. Pogreb se je vršil danes zjutraj ob 8:15 uri iz Železovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

JULIA ZEROVNIK

Po triletni bolezni je umrla v Lakeside bolnišnici v soboto zjutraj Julia Zerovnik (Jerovnik), stara 27 let. Stanovala je na 14919 Hale Ave. Rojena je bila v Clevelandu in pohajala je Collinwood višjo šolo ter Fenn kolegij. Delala je pri Euclid Road Machinery Co. Bila je članica društva Slov. Sokolice št. 442 SNPJ, pri katerem je imela mati tajnica.

Tukaj zapuščala žalujoče starše Thomas, doma iz vasi Vaši pri Medvodah na Gorenjskem, in Julia, rojena Borstnar, rojena v vasi Dralje pri Ljubljani na Gorenjskem, sestro Mrs. Amelia Young in več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek zjutraj ob 8:45 uri iz Železovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ROSE ROKAVEC

Po dolgi bolezni je umrla v Lakeside bolnišnici Rose Rokavec, rojena Urbanc, stara 60 let. Stanovala je na 16122 Grove-wood Ave. Doma je bila iz vasi Mrtviče, fara Leskovec pri Krškem na Dolenjskem, kjer zapuščala brata Johna in več sorodnikov. V Ameriki je bivala 42 let in je bila članica društva V boj št. 53 SNPJ.

Tukaj zapuščala žalujočega soproga Franka, doma iz vasi Kranber, fara Krasna na Gorenjskem, sina Franka in hčer Mrs. Rose Aljančič, dve vnukinji in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob 1. uri iz Železovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., na Lakeview pokopališče.

JUANITTA SIMČIČ

Danes zjutraj je umrla po daljši bolezni v St. John's bolnišnici Juanitta Simčič, rojena Williams, 2141 W. 44 St. Stara je bila 30 let. Bila je članica društva "Soča" št. 26 SDZ in društva "Nanos" št. 264 SNPJ.

Tukaj zapuščala soproga Anthony Jr., ki je sin poznane W. 44 St., hčerko Mary Leona družine Anton Simčič na 2143 (Mary Lee), stara dve leti in pol, mater in tri brate.

SAM URICK

Preminil je Sam Urick, stanujoč na 5410 Stanard Ave. Pogreb se vrši iz Golubovega pogrebnega zavoda, E. 47 St. in Superior Ave. Podrobnosti bodo podane jutri.

Zedinjene države opravičujejo oboroževanje zapadne Evrope

LAKE SUCCESS, 19. nov.—Zedinjene države so danes v debatah glede oboroževanja opravičile oboroževanje zapadno-evropskih držav, čes da se te države bojijo namenov Sovjetske zveze.

Pomožni državni tajnik John D. Hickerson je pojasnil ameriko stališče na seji posebnega Političnega odbora. Priznal je, da Zedinjene države oborožujejo zapadno Evropo, toda pristavil je, da to še vedno ne pomeni, da se te države zoperstavljajo razoroženju.

"Države zapadne Evrope se ne oborožujejo, ker se zoperstavljajo razoroženju. Zedinjene države jim ne pomagajo pri njihovih naporih, ker se zoperstavljajo razoroženju. One se oborožujejo in Zedinjene države jim pri tem pomagajo, ker se bojijo namenov Sovjetske zveze," je rekel Hickerson.

Ameriški delegat je odgovoril na sovjetske obtožbe, da hočejo Zedinjene države vladati celemu svetu.

Malik napadel ameriškega "gauleiterja"

Izjave ameriškega delegata je takoj zavrgel kot "potvarjanje resnice" sovjetski delegat Jakob Malik. On je ponovil sovjetske obtožbe, da Zedinjene države upajo, da bodo vladale svetu potom agresivne Severno-atlantske vojaške zveze.

"Sovjetska zveza ne ogroža nobene države in se ne pripravlja, da bi jih ogrožala. Nas pa se ogroža," je rekel Malik. Pristavil je, da Zedinjene države sicer nimajo mnogo vojakov v Evropi, da pa imajo svoje "gauleiterje," kot je Hoffman.

(Paul A. Hoffman je direktor ameriškega programa za ekonomsko sodelovanje, ki ima svoj glavni urad v Parizu. Gauleiterji po so bili Hitlerjevi komisariji, ki jih je nameščal v posameznih okupiranih državah).

Debate so bile v zvezi s francosko-norveško resolucijo, po kateri bi organizacija Z. N. izvršila pregled oboroževanja na svetu, z izjemo atomskega orožja. Poseben Politični odbor je to resolucijo odobril, zavrgel pa sovjetsko, po kateri bi vse države članice morale predložiti podatke o oboroževanju.

Višinski se zavzema za grške partizane

Predsednik Generalne skupščine Romulo pa je danes naznanil, da sta sovjetski zunanji minister Višinski in angleški državni minister McNeil imela privatne pogovore o vprašanju smrtnih kazni v Grčiji.

Višinski se je zavzel, da bi se rešilo življenje na smrt obsojenih partizanov. V zvezi s tem je predložil resolucijo, s katero se zahteva, da se pomilosti grške partizane in preneha s smrtnimi kaznami. Toda Anglija je predložila svojo lastno resolucijo, v kateri je med ostalim rečeno, da organizacija Združenih narodov ni pooblaščen, da bi se ukvarjala s tem vprašanjem, ker da so smrtni obsodbe notranja zadeva Grčije.

DVA BOMBNIKA STA TROILA; 18 MRTVIH

STOCKTON, Cal., 17. nov.—Dva armadna bombnika sta danes trčila nad reko San Joaquin. V nesreči je bilo ubitih 18 članov posadke, štirje pa so si rešili življenje s skokom iz letal.

Domače vesti

Prispevki za okinčanje

Kakor smo že poročali, je delo za praznično okinčanje St. Clair Ave. od E. 60 St. do E. 68 St. v polnem teku. Podvzgete je pod pokroviteljstvom trgovcev v naselbini in Lake Shore Post št. 273 American Legion.

Sledeči trgovci, obrtniki in profesionalci so se odzvali s prispevki za kritje stroškov: Silver Bar, Božeglav Winery, Tanko Market & Groceries, Ohio Furniture Co., Euclid Music, Nossan Bakery, Oražem Confectionery, Kalan Hardware, Azman Meat Market, Korošec Winery, Pintar Bros. Meat Market, Kekic Grille, Ogrinc Meat Market, Cerne Jewelry, Majer Shoe Store (6410), Anzlovar Dept. Store, Norwood Sweet Shoppe, Modic Cafe (E. 62), St. Clair Motor Sales, Dr. J. V. Zupnik, Cimperman Groceries, Dr. F. M. Braidech, Jos. Zele & Sons Funeral Home, Kozan Shoe Repair, Taylor's Varieties Store, L. & L. Cafe (65), St. Clair Hosiery Center.

Načelnik Louis Slapnik sporoča, da se bo v prihodnjih dneh obiskalo še nadaljne trgovce, ki so pripravljeni sodelovati, da bo ta naselbina središče božičnih aktivnosti. To je bila prva naselbina, ki se je pred par leti zavzela in okinčala ulico in trgovske prostore; s čimer se je privabilo posetnike tudi iz drugih naselbin. Kot je čuti, so se trgovci po drugih naselbinah odločili, da bodo tudi oni letos pripravili enake aktivnosti v njih sredini.

Važen sestanek

Nocoj ob osmih se vrši važen sestanek dramskega zbora Anton Verovšek, pevskega zbora Jadran, krožka št. 1 Progresivnih Slovencev in Mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Prosi se članstvo in odbornike, da se udeležijo.

Denarne pošiljke

Mr. Henry Fischer, poslovodja tujezemskega oddelka Cleveland Trust banke, priporoča Clevelandčanom, ki nameravajo poslati denarna darila svojem v staro domovino, da to storijo sedaj pred navalom božičnih praznikov. Tako bodo oni tam prejeli darila pred prazniki.

Odpotovala v Florido

Poznana Mr. in Mrs. Jerry in Lucija Leskovec iz Lindberg Ave. sta danes odpotovala v Florido, kjer se bosta mudila štiri mesece. Obiskala bosta znanca in prijatelje v New Smyrna Beach, nato pa odšla v St. Petersburg in Miami. Želimo jima mnogo zabave in srečen povratek!

Glavne vaje Zarje

Pevcem in pevkom zbora "Zarja," ki niso bili navzoči na zadnji vaji, se naznanja, da se vrši glavna vaja v torek zvečer ob sedmih na odru Slovenskega narodnega doma. Koncert se vrši na Zahvalni dan in prosijo vse, da gotovo pridete na glavno vajo, ker bo skušnja za koncertne točke in opereto.

STEPINAC BO OSTAL V JEČI, JE IZJAVIL MARŠAL TITO

BEGRAD, 19. nov.—Jugoslov. premijer maršal Tito je danes zavrgel govornice, ki so se širile v zapadnih državah, da bo baže zagrebški nadškof dr. Alojz Stepinac izpuščen iz zapor.

Nedavno so se te govornice začele širiti, čes, da bo Jugoslavija osvobodila na 16 let ječe obsojenega nadškofa, da bi se pripikula za padmim državam.

Tito je skupini Američanov, ki so ga obiskali včeraj, rekel, da ne more osvoboditi Stepinca, ki je bil obsojen zaradi kolaboracije s hrvaškimi ustaši.

Kot je izjavil bivši glavni inšpektor nekdanje Relifne in obnovitvene organizacije ustanovljene v okviru Združenih narodov Ira Hirschmann, je Tito izjavil, da je Stepinac storil veliko škodo Jugoslaviji.

Tito je rekel, da je on odgovoren pred vdovami in otroci po hrvaškimi ustaši, pobitih rodoljubov. Te ustaše, ki so zili v službi nacistov, je Stepinac opogumljal.

Predsednik Paname vržen iz urada

PANAMA CITY, 20. nov.—Panamska državna policija je danes strmoglavila predsednika Daniela F. Chanisa in na njegovo mesto postavila podpredsednika Roberta Chiarija.

Chanis je podal ostavko zgodaj zjutraj, ko so močni oddelki policije celo noč oblegali njegovo palačo. Puč je bil izvršen brez krvoprelitja.

Veruje se, da s pučom ne bo prišlo do nobenih sprememb v Panami. Policija bo ostala še nadalje gospodar dežele. Chanis je hotel reorganizirati policijo, ki pa se je uprla. En razlog za puč je tudi, ker mnogi policijski višji uradniki imajo v Panami dobičkonosna trgovinska podjetja.

Z današnjim pučom je Panama dobila svojega drugega predsednika v teku zadnjih treh mesecev. Chanis, ki je bil podpredsednik, je dobil urad predsednika, ko je tedanji predsednik Diaz Arosemena umrl preteklega avgusta.

Vile rojenice

Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Robert Gubanc, Toledo, Ohio, ter pustile krepkega sinčka-prvorojenca. Mladi oče je najmlajši sin Mr. in Mrs. Anton Gubanc, 16725 Waterloo Rd., ki sta postala zopet stari oče in stara mama. Čestitamo!

KITAJSKI KOMUNISTI 62 MILJ OD ČUNGKINGA

HONG KONG, 20. nov.—Kitajska komunistična radio postaja je danes naznanila, da se sile Ljudske osvobodilne armade nahajajo oddaljene od zasilne prestolnice nacionalistov Čungkinga, le še 62 milj.

Poljska zahteva zaščito beguncev in izseljencev

LAKE SUCCESS, N. Y., 18. nov.—Poljska je danes zahtevala od organizacije Združenih narodov, naj zaščiti izseljene delavce, posebno begunce, pred izkoriščanjem v zapadnih državah.

Poljski delegat Wierblowski je posebno trpko napadel Zedinjene države, Anglijo, Francijo, Kanado in Belgijo, zatem pa predložil isto resolucijo štirih točk, ki je bila zavržena v Socialnem odboru.

Wierblowski je zahteval, da Združeni narodi zajamčijo izseljenim delavcem pravico, da se lahko vrnejo v svoje domovine na stroške dežel, v katerih se sedaj nahajajo. Zahteval je tudi pravico, da lahko izseljeni delavci in begunci pošiljajo svoje prihranke v domovine, da se delovne pogoje določi potom sporazuma med njihovimi deželami porekla in deželami, v katerih so vpisani in da se posebno v sporazumu zajamči njihova enakopravnost z ostalimi delavci v deželah, kjer so zaposleni.

JUGOSLOVANSKI DIPLOMAT IZGNAN IZ RUSIJE

LONDON, 20. nov.—Sovjetska agencija Tass je danes naznanila, da je bil iz Moskve izgnan najvišji jugoslovanski diplomatski predstavnik Lazo Ladinović. Istočasno je agencija naznanila, da so trije Rusi bili izgnani iz Jugoslavije.

Po poročilu Tassa je bil Ladinović obtožen, da se je v Sovjetski zvezi ukvarjal z vohunstvom in prevratnimi aktivnostmi. Noda sovjetske vlade je bila izročena jugoslovanski ambasadi v Moskvi preteklo sredo. V noti je med ostalim rečeno, da mora Ladinović zapustiti Sovjetsko zvezo.

Grčija posvarjena, naj se ne opira na ameriško pomoč

SOLUN, 18. nov.—Ameriški ambasador Henry T. Grady je danes opozoril Grke, naj se pripravi na konec pomoči, ki jim je bila doslej odobravana v okviru Marshallovega načrta.

Grady je nameraval posvariti Grke v govoru v Janini, toda njegovo letalo je zgrešilo mesto. Namesto tega je objavil izjavo, s katero je opozoril, da se grško ljudstvo mora pripraviti na težke naloge in žrtve, ki jih čakajo.

Zedinjene države so že odobrile Grčiji okrog \$1.000.000,00 za razno pomoč, odkar so Nemci bili izgnani iz dežele. Pomoč v okviru Marshallovega načrta pa se bo končala leta 1952.

"Milijone dolarjev, ki se jih odobrava Grčiji, se mora smatrati kot orodje, s katerim naj se začne delati, ne pa za bergle, na katere se lahko opira," je med ostalim rekel Grady.

TAFT PRIPOROČA T-H ZAKON PROTI LEWISU

Republikanski senator Robert A. Taft je zadnjo soboto priporočil predsedniku Trumanu, naj s Taft-Hartleyevim zakonom nastopi proti uniji premogarjev, če bo 1. decembra Lewis obnovil stavko.

Taft je izjavil, da bi predsednik lahko imenoval preiskovalni odbor in takoj zatem zahteval sodnijsko prepoved stavek za dobo 80 dni.

Papež podpira pošiljanje pušk, tankov, letal, bomb in ostalega orožja državam zapadne Evrope

Ameriškim senatorjem je papež povedal, da je ameriški načrt za oboroževanje edini način, da se ohrani mir na svetu

RIM, 18. nov.—Papež Pij XII. je včeraj dal jasno vedeti, da smatra ameriški načrt za oboroževanje zapadne Evrope za edini način, s katerim se z ozirom na današnje okoliščine lahko ohrani mir na svetu.

Sv. oče je okrcal Sovjetsko zvezo kot deželo, ki ovira mednarodno sodelovanje, ker namesto da bi delovala za skupno dobro, zatira s silo pravice posameznikov.

To je v dveh dnevih že tretjič, da je papež ostro napadel "proti-krščanske totalitarne sile." Toda še bolj značilne so njegove izjave, ker jih je podal skupini ameriških senatorjev, ki so člani podobnega za določanje vojaških izdatkov. Ta odbor bo vršil važno vlogo pri načrtu za oboroževanje zapadne Evrope. Ni nobenega dvoma, da jih je papež s svojimi izjavami spodbudil, naj delujejo, da bi se v Evropo pošiljalo puške, mitraljeze, bombnike, tanke in ostalo orožje.

Med senatorji, ki so ga obiskali v Castel Gandolfo, so bili: predsednik pododbora Elmer Thomas, Dennis Chavez, John McClellan, Burnet R. Maybank, Willis Robertson Edward J. Thye in John C. Stennis.

Človeška narava je pokvarjena, pravi papež

Papež je "razumne sile" opravičil z izjavo, da je človeška narava "šibka in pokvarjena." Rekel je: "Naj bo še tako moder zakon, je težko upati, da bo prevladal, če se ga ne podpre z razumno silo — tako šibka in pokvarjena je človeška narava."

Kot pravijo vatikanski krogi, papež sproh ne verjame v sporazum med Sovjetsko zvezo in zapadnimi silami. Baje je posebno pozorno zasledoval debato o kontroli atomske energije v Lake Successu. Toda ker se Sovjetska zveza neče podati, papež meni, da je edina alternativa vojaška pripravljenost, pravijo ti krogi.

Za strah pred vojno je papež obtožil izključno le Sovjetsko zvezo.

Ker so čuti ljudstev sveta proti oboroževanju, katere koli sile, je papež bil zelo previden, ko je podprl ameriški načrt. To pa je storil pod pretezo, da Sovjetska zveza ogroža mir in da je treba razločevati med oboroževanjem kot orodjem za zasužnjevanje ljudstev in oboroževanjem, katerega namen je, da se zoperstavi agresiji.

"Toda prava funkcija te sile bi bila, da zaščiti in brani pravice, ki jih je človeku dal Bog, in pravične zakone," je rekel sv. oče.

Papež je omenil tudi rek nekega starega rimskega filozofa, ki je dejal, da je "strah pred vojno hušji kot pa sama vojna." Takoj zatem pa je podal svoje mnenje o sovjetski politiki rekoč, da se ta strah ne bo nikoli odstranilo, dokler v družini dežel obstaja samo ena članica, ki zavrača človeške pravice, uporablja silo, da bi državljane spravila v "položaj goveda" in se opira na državo, ki nad seboj ne prizna nobene sile.

Razkol, ki danes obstoja med vzhodom in zapadom, je po papeževem mnenju bil ustvarjen ne samo zaradi izključne krivice Sovjetske zveze, pač pa tudi vsled tega, ker je Sovjetska zveza popolnoma zavrgla krščanske principe.

Papež je pri koncu svojega govora izrazil up, da se bodo vsi oni, ki v svoji tragični slepoti preganjajo cerkvo Boga, vrnili v naročje krščanstva, kjer lahko najdejo "mir in varnost".

PREMORGAR STAR 81 LET NE ŽELI ITI V POKOJ

BIRMINGHAM, Anglija, 19. nov.—Lastniki tukajšnjih premogovnikov so danes odslavili 81 let starega Henry Steven-sona, ki se je kljub 50 let dela v premogovniških ni hotel prostovoljno umakniti v pokoj.

Stevensonu je zdravnik svetoval, da mora pustiti delo. Toda vztrajni premogar je odgovoril, da se prostovoljno ne bo umaknil v pokoj, pač da ga lahko vržejo iz premogovnika.

SESTNAJSTLETNIKA NAPADLA MLADENKO

NEW YORK, 20. nov.—Na okrajni sodnji v Bronxu sta danes bila obsojena Clyde Tolbert in Atkin Robinson, oba stara po 16 let, na 25 do 50 let ječe, ker sta kriminalno napadla neko 16 let staro mladenko ter pretepla in okradla njenega spremljevalca.

Uspešen koncert zbora "Jadran"

Včeraj so nam pevci in pevke zbora "Jadran" pod vodstvom pevovodje Vladimirja Malečkarja podali zelo uspešen koncert.

Udeležba na tem koncertu, ki je bil v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., je bila dobra. "Jadran" se je že s svojimi prejšnjimi koncerti uvrstil med naše najboljše pevske zборе in njegove koncerte publika rada poseča.

Nastopili so: mešani zbor, ženski zbor, moški zbor solisti Stanley Godnavec, Pete Tomsic, Frank Kosic in Frank Kristof, solistini: Florence Uletic in Betty Novak, plesalka Judy Pretnar, dueta Ruth Vidrich in S. Godnavec ter Rose Sanabor in Frank Kosic ter kvartet Tony Prime, Stanley Godnavec, Frank Kosic in George Marolt. Pesmi na sporedu so bile dobro izbrane in so se izborno nadopolnjevale, tako da je koncert v celoti res bil živ, raznobarven in pester. Mogloče ne bi bilo napačno, če bi zbor "Jadran" vključil v program več pesmi iz sodobne Slovenije.

Režiser in vodja programa je bil John Steblaj, na klavirju pa je spremljal Reginald Resnik.

Po koncertu se je razvila prosta zabava in ples v obeh dvorinah.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI BO AMERIKA PRIZNALA KITAJSKO?

Civilna vojna na Kitajskem se naglo bliža koncu. Nacionalistične čete diktatorja Čiangkajšeka niso v stanju, da bi se zoperstavile zmagovalnim silam ljudske armade in jim nudile resnejši odpor. Sam diktator Čiangkajšek, ki je toliko let na račun ameriških davkoplačevalcev užival vso podporo naše vade, je pobral več sto milijonov dolarjev v zlatu in s to svojo "privatno imovino" zbežal na otok Formozo. Seveda, Čiangkajšek, ki bi lahko v miru in udobnosti užival sadove svojega poraza, še vedno hujša na aktivno intervencijo Zedinjenih držav, odprto jih vabi, naj se z vsemi svojimi vojaškimi silami vpletejo v civilno vojno, kajti tem se je po njegovih izjavah "začela tretja svetovna vojna."

Zedinjene države so vse stavile na Čiangkajšeka in njegov korumpirani režim. Državni oddelek je v svoji "Beli knjigi" priznal, da je ameriška politika podpiranja Čiangkajškega doživela katastrofalen polom. Vsa nadaljna pomoč v orožju in denarju bi bila neumna in jalova. Vsled tega so Zedinjene države prenehale podpirati Čiangkajška in vsaj začasno opustile svojo politiko vmešavanja v kitajsko civilno vojno.

Na Kitajskem je že proglašena ljudska demokratična republika po vzoru na notranjo ureditev dežel vzhodne Evrope. Ustanovljena je bila tudi nova vlada, ki je sicer koalicijska, toda je nedvomno pod polnim vplivom komunistov. Da ta vlada uživa daleč večjo zaupanje kitajskega ljudstva kot pa vsi bivši režimi, posebno Čiangkajškov, je jasno. Ta vlada upravlja skoro vso Kitajsko in bo po likvidiranju zadnjih ostankov nacionalističnih čet zastopala 450,000,000 Kitajcev.

Ker je nova vlada komunistična, mnogi naši uradniki, kongresniki in celo predstavniki vlade pravijo, da jo Zedinjene države ne smejo priznati. To je navadna "komunistična diktatura," ki je bila vsiljena ljudstvu. Nahajala se bo pod izključnim vplivom Sovjetske zveze. To so nekateri argumenti. Toda napaka ameriške politike na Daljnem vzhodu, kakor tudi na drugih področjih je, da se opira na korumpirane režime in vojaške, polfašistične in celo fašistične diktature. Neumno je vpiti o demokraciji, svobodi in pravicah ljudstev, če pa se vse to zahteva le ko gre za diktature na levi, ne pa tudi diktature na desnici.

Kitajsko ljudstvo je v civilni vojni jasno pokazalo, da je na strani diktature na levi. Objektivna poročila iz osvobojenih področjev, to je področjev, ki se nahajajo pod upravo nove vlade, pravijo, da je s to spremembo kitajsko ljudstvo ogromno pridobilo. Nova vlada si prižadeva, da bi izboljšala prej tako obupen položaj ljudstva, izvajala agrarne reforme, skuša zvišati poljedelsko in industrijsko produkcijo, odpravlja zastalost dežele in bo nedvomno vložila vse napore, da bi Kitajsko spremenila v moderno in industrijsko razvito državo.

Vprašanje je, če bodo Zedinjene države mogle dolgo vztrajati pri svoji sedanjí politiki nepriznavanja nove vlade. Zedinjene države so vodilna protikomunistična sila na svetu, toda naj je ameriška politika še tako močno protikomunistična se bodo končno morale vdati in novo vlado priznati. Ze sedaj na njo vršijo posebno močan pritisk ostale države, ki imajo velike interese na Daljnem vzhodu. Anglija bo verjetno kljub možnemu nasprotovanju našega državnega oddelka priznala novo vlado in upostavila z njo diplomatske odnose. Saj je sam Churchill že zahteval de facto priznanje nove kitajske vlade v Peipingu.

Res je, kitajski komunisti niso preveč vljudni pri obravnavanju Zedinjenih držav. Za trpljenje kitajskega ljudstva dolžijo našo deželo, ki je pošiljala Čiangkajškemu orožje in dolarje in celo s svojimi vojaškimi svetovalci nedvomno sodelovala pri poskusih, da se zatre veliko kitajsko revolucijo. Nedvomno so v Mukdenu zaprli ameriškega konzula in štiri ostale ameriške uradnike, ker so baje pretepali nekega Kitajca. Toda takšni primeri so se dogajali tudi v preteklosti in deloma tudi po krivici samih Američanov, ki se ne zavedajo, da so se azijska ljudstva začela prebujati in da so sedaj vsi tujci, ki nimajo poštenih namenov, nezaželjeni gostje.

V interesu Zedinjenih držav bi bilo, da pozabijo na preteklost in se pomirijo s sedanjim položajem. Primer Kitajske je najbolj jasen dokaz, da politika, ki sloni izključno na pobijanju komunistične nevarnosti in se pri tem ne ozira kakšne zaveznike ima, ne more biti uspešna. Naša dežela je s svojo lastno revolucionarno tradicijo za-

JUGOSLOVANSKI VOJNI INVALIDI

Vojni invalid telegrafist

Jugoslavija je takoj rešila invalidsko vprašanje, ki se je pred vojno reševalo celih 25 let.

Med vojno so bili ranjeni prva skrb vodstva Narodno osvobodilne borbe v Jugoslaviji. Po veljem za borbo so takoj sledila povelja za varstvo in pomoč ranjenecem. V partizanskih bolnišnicah, kakor tudi s prenosom ranjenecem na dolgih in napornih pohodih, je bilo otehtih mnogo življenj.

Vojna se je končala. Ljudstvo je polagoma ozdravljalo od preživetih strahot. 300,000 invalidov in brez število vojnih sirot pa je ostalo kot žive pričetrpljenja jugoslovanskih narodov. Ena izmed prvih odločb Nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije, ki je bila izdana decembra 1944 l. v Beogradu, je bila odločba o pomoči vojnim invalidom, za katere je skrbela Jugoslovanska armada, dokler ni bilo z zakonom urejeno vprašanje invalidnin. Leta 1945 je bila ustanovljena invalidska organizacija, ki je poleg invalidov iz narodno osvobodilne vojne zajela tudi invalide iz prve svetovne vojne, vdove, starše padlih borcev in vojne siroce. Invalidi predvojne Jugoslavije se dobro pomnijo težko življenje, saj je bila takrat večina invalidov zaradi težkih razmer prisiljena, da se preživlja s prosjačenjem. Pred to usodo niso bili zaščiteni niti težki invalidi, ker so bili v dobi monarho-fašistične diktature ukinjeni invalidski domovi.

Jugoslavija omogoča invalidom življenje, ki je dostojno človeka. Invalidnina, ki jo redno prejema, zadostuje za dostojno preživljanje. V vseh republikah so bili ustanovljeni invalidski domovi, kjer imajo invalidi vso potrebno nego. Dalje jim je z zakonom zagotovljeno brezplačno zdravljenje, redni letni dopust in brezplačna nabava ortopedskih delov. Povsod ob vsaki priliki izkazuje ljudstvo vojnim invalidom spoštovanje in ljubezen. Za nabavo oblačilnih in drugih predmetov imajo člani invalidske organizacije svoje posebne magazine, ki so vedno dobro založeni. Samo v Ljudski republiki Sloveniji izplačuje Zavod za socialno zavarovanje mesečno za 30,100,000 invalidnin. Ortopedsko delo je doslej prelo brezplačno nad 4,000 invalidov. Poleg skrbi za zdravljenje in gmotni položaj, jim je omogočeno šolanje in strokovno usposabljanje, da se lahko vključijo v delovno skupnost. Vse to daje invalidom občutek živih, polnovrednih ljudi, ki niso v breme svoji okolici in svojemu narodu. Glavna invalidska uprava komiteja za socialno zavarovanje je organizirala po vseh republikah razne

pravila lepo priliko, da na Daljnem vzhodu postane glasnik resnične svobode in neodvisnosti vseh zaslužnjeh in kolonijalnih ljudstev ter tako dokaže, da je na strani ljudstev, ne pa režimov, ki ta ljudstva zatirajo. Samo s totalno spremembo te politike bi se Zedinjene države lahko zopet uveljavile kot progresivna sila. V nasprotnem pa bodo doživle isti polom kot so ga doživle na Kitajskem, ne samo v ostalih predelih Azije, pač pa povsod, kjer se ma-

jejo osnove starega reda.

strokovne tečaje, gimnazije in strokovne šole, v katerih se je letos 13,000 invalidov strokovno usposobilo.

V vsej državi delujejo številna invalidska podjetja, ki dajejo pomemben prispevek proizvodnji. V Ljudski republiki Sloveniji obstoja 90 takšnih podjetij, ki izdelujejo predmete za široko potrošnjo izredno dobre kvalitete. Dohodki teh podjetij so last invalidske organizacije, ki se na ta način vedno bolj krepi ter se prav zaradi tega bistveno razlikuje od raznih invalidskih društev v kapitalističnih državah.

Med invalidi Jugoslavije niso redki uradniki, novotarji, racionalizatorji, odlikovanci z Redom dela, udarniki pri prostovoljnem delu, organizatorji in člani kmetijskih obdelovalnih zdruag. Slana Janko 100% invalid, večkratni udarnik v opekarni železne na Jesenicah, je bil za svoje delovne uspehe od-

V DOMU ZA VZGOJO ZANEMARJENIH OTROK

Uro od Medvoda je lepa gorenska vas Smlednik. Ze od daleč vidiš veliko grajsko poslopje. Ljudje ti povedo, da je to bivši Lazarinjev grad. Zdaj je tam državno deško vzgojališče. V njem se vzgajajo in šolajo otroci, ki so ali brez staršev, ki so bili že skoraj ob rojstvu vrženi na cesto, ter otroci, ki imajo sicer starše, očeta in mater, pa se ti zanje manj zanimajo, kot dober gospodar za svojo živino.

Cesta je otroke pokvarila.

"Ni čudno, da niso vajeni ubogati, da lažejo, preklinjajo, kajdi in celo krajejo, preden pridejo sem," razlagata upravnik in pedagoški vodja, ki te seznanjata z vsemi podrobnostmi življenja in dela otrok in vzgojiteljev v zavodu.

"V stari Jugoslaviji niso dovolj poskrbeli za take otroke. Imenovali so jih kratkomalo sirote in s tem je bilo rešeno vse. Otroci pa so se potikali po cestah in hlevih in so namesto ljubezni prejeli udarce. V tem okolju so živeli dalje in čisto brez lastne krivde končali po ječah. Naša socialistična domovina pa je poskrbela tudi za take otroke. Takoj po osvoboditvi je ustanovila več vrst vzgojnih domov, eden takih je tudi naš, v katere se zdaj zatekajo ti brezdomci."

Nekdanje grajsko poslopje—sedaj vzgojališče—obstoji iz dveh velikih objektov. V prvem večjem je šest učilnic, 10 spalnic, ambulanta z bolniško sobo in sobo za bolničarko, kuhinja, velika obednica, umivalnica ter pralnica, v zadnjem času pa so si omislili še svojo šivalnico, v drugem pa so stanovanjski prostori za vzgojno osebje.

Upravnik pripoveduje, da je bil do leta 1946 tu le skromen Pečji dom. Potem so začeli s primernimi adaptacijami. V začetku so bile težave zaradi pomanjkanja inventarja in učnih pripomočkov, ki so potrebni za vzgojo teh otrok.

Novembra istega leta so prišli prvi gojenci. V drugi polovici leta 1947 pa se je dom po naporih pedagoških delavcev že dvignil do tiste višine, da je lahko služil v uspešne vzgojne namene.

Sredi popoldneva je bilo, ko sem stopil v "park" to je veliko grajsko dvorišče, preurejeno v

likovan z Redom dela. Pliberšek Franc, težki invalid, je organizator kmetijske obdelovalne zadruge v Goliču pri Slovenskih Konjicah. Zelo lep je tudi prispevek invalidov pri prostovoljnem delu. Tako so samo v šestih okrajih Slovenije opravili letos invalidi—delovni prostovoljci—na raznih deloviščih nad 27,000 prostovoljnih ur.

Jugoslovanski invalidi se dobro zavedajo, zakaj so doprinesli svojo žrtev. Oni so dobro vedeli čemu se bore, zato niso podobni v ničemer invalidom imperialističnih dežel, demoraliziranim, izgubljenim ljudem, ki so se borili proti interesom delovnih ljudi, odnosno proti svojim lastnim interesom.

Danes, ko klevetniška kampanja sovražnikov dosega višek v sramotanju njihove dežele, vojni invalidi tekmujejo v plemeniti bitki za izpolnitev petletnega plana, ki bo velik dokaz resnice v Jugoslaviji . . .

Poslano SANSU.

otroško igrišče. V ozadju se bleste Kamniške planine.

Na igrišču je živo, kot v panju. Gojenci so se pravkar vrnili z gozdnega sprehoda in sedaj je na vrsti igra . . . Tu igrajo priljubljeno igro "Med dvema ognjenama," tam zbijajo žogo, posamezniki se poskušajo na trapezu, na krogih, nekateri balinajo itd.

"Zdravo, zdravo . . ." vljudno pozdravljajo, ko stopimo med nje.

V počitnicah so dopolne tri ure zaposleni z raznim delom na ekonomiji (vse delo sloni na prostovoljni bazi) popoldnevi pa so določeni za izprehode v gozd, kopanje in igre. Med šolskim letom je pred poukom jutranja fizikultura, popoldne pa je do večere na programu učenje ter udejstvovanje v raznih krožkih (pevski, šahovski, dramski, knjižničarski). Vstajajo ob pol sedmih. Poleg šolskega dela opravijo še delo na ekonomiji.

Ko smo jih od daleč motrili ob njihovi igri, smo opazili, da niso niti preveč kričavi. Kakor "navadni" otroci se ti zde, pa vendar ima vsak od njih—137 jih je zdaj v zavodu—svojo posebno preteklost, zaradi katere je prišel v to vzgojališče.

Sestnajstletni Darjo "Bizjak s Primorskega, mi je, ko sem se že bolj spoznal z njim, zaupljivo povedal: "Neumen sem bil in nisem hotel v šolo. Rajši sem se skrival." Tak je bil tudi Drago Tavčar in še več drugih, sedaj pa ti s ponosom razodene, da je dovršil tretji razred ljudske šole s prav dobrim uspehom. Edo Pavletič s Sušaka pa je ostal sam, ko mu je umrla mama. Oče se ni brigal zanj, zato je prišel v zavod. Pridno se uči in ko bo po dovršeni ljudski šoli odpustil iz zavoda, se bo šel učiti za avtomehnika. Marijan Zalezel iz Ljubljane, ki prej ni hotel slišati o šoli, pojde letos v drugi razred gimnazije . . .

Tako zremo, da je marsikateri otrok ki je prišel v zavod zakrknjen, brez vere vase, brez smisla za delo in učenje, ki je v prvem letu v učenju zaostal, danes odličnjak in udarnik.

Gledam tja proti Kamniškim planinam in se zamislim nad usodo teh otrok . . . Saj to niso nobene barabe ali falotje, kakor so jih po krivici v začetku imenovali domačini, ampak so ob pravilni vzgoji tako dobri in ubogljivi kakor drugi otroci. Niso pa sami krivi, če jim do vstopa v zavod ni nihče privoščil tople besede.

"Da, pravilna vzgoja dela čudeže pri teh vzgojnih zanemarnjenih otrokih," prekine moje premišljevanje pedagoški vodja, ki bere začudenje nad uspehi vzgojnega dela v svojih očeh.

"Kakšne vzgojne metode pa se poslužujete pri svojem vzgojnem delu?"

Pedagoški vodja, tovarišica Minka, se nasmehne in pravi: "Kolikor gojencev, toliko različnih življenj, toliko vzgojnih metod. Najboljša pa je metoda prepričevanja. Vzgojitelj mora biti gojencu skrbna mati in pravičen oče, a strog, dosleden in nepopustljiv. Znani pedagog Makarenko je zapisal: 'Strog sem do otrok, ker jih spoštujem, ker jih imam rad in jim hočem dobro'."

Sonce se je med tem že nagnilo na obzorje. Pri vohu je zazvonil zvonec. Znak, da je igra končana n se je treba prpraviti na večerjo.

"Zbor, zbor!" se razlegajo rezka povelja desetarjev in že stojte pionirji lepo v vrsti. S pionirskim pozdravom "Za domovino—s Titom, naprej"—odidejo v prostorno obednico na večerjo. Preglasne ukorijo sami z besedami: "Pa bejž ven, če ne moreš bit tih . . ." Po izdatni večerji se gojenci še malo poigravajo; tisti, ki so ta teden na vrsti pri ekonomiji, pogledajo, če je pri živini vse v redu, nato pa odidejo k počitku . . .

Mesec je že vzšel. Z upravnikom zavoda, tovarišem Inkretom, ki mu ničesar ne uide, povsod ima roke, oči in ušesa—zadnji leže k počitku in prvi je na nogah (za izredne zasluge za razvoj zavoda je bil odlikovan z redom dela), sedeva na klop pod košati "grajski javor." Takole mi pripoveduje o njihovi ekonomiji:

"Spomladi leta 1948 smo pričeli z eno kravo. Danes imamo že 13 mladih krav pingauske pasme, prigrisodarili pa jih bomo po planu letos še 10. Z mlekom bomo tako povsem preskrbljeni. Imamo dalje dva para delavnih in en par lažjih konj. Priredili smo lušno kobilico "Lučko" za gospodarstvo. Hotel sem jo prodati, pa so me gojenci, ki se jim je živina prikupila, pregovorili, da je ostala.

"Da bomo preskrbljeni z mastjo, smo si omislili tudi lastno prašičjerejo. Začeli smo s štiri-mi plemenskimi svinjami, danes pa jih imamo 32. Število bomo pa še pomnožili. S tem v zvezi bomo modernizirali in razširili naše svinjake."

Prav ta dan so slavili malo delovno zmago. Klali so 200 kilogramov težko svinjo.

"To je naša prva prireja," se nasmehne upravnik.

Vse delo pri živinoreji in na polju opravijo—seveda pod nadzorstvom—gojenci sami. Med najbolj pridnimi je 15-letni gojenec Pavel Rupert iz Radovljice, ki ima na skrbi vseh 32 svinj. Sam pravi, da je najrajši pri svojih prašičkih, še na igro pozabi. Edo je najrajši pri angorskih zajčkih, ki jih gojijo zaradi volne, in pri morskih prašičkih, ki so na razpolago raznim zavodom za preizkuševanje. Vsakih je po 100. Marijan ima vzoren red pri piščancih itd. Od 500 piščancev, ki so jih vzgojili letos, so jih 400 oddali drugim zavodom, 100 pa so jih obdržali za domačo uporabo. V letošnji sezoni so oddali v valilnico 5,000 jajc. Gojijo tudi 100 kljunov vodne perutnine, ne manjka pegatk, puranov in celo pava imajo.

"Ko smo začeli z vzgojo naših otrok," nadaljuje upravnik, "smo spoznali, da učenje otroke premalo zaposluje in da jim je treba najti še druge zaposlitve. Zato je bila naša skrb, da pridobimo k zavodu še zemljo. Danes imamo 37 hektarov, od teh 21 hektarov orne zemlje. Čeprav so v začetku nekateri bolj zakrknjeni otroci izjavili: 'Nismo zato tu, da bi delali . . .', se danes med seboj skušajo, kdo bo več naredil. Sodelujejo množično in delajo z veseljem. Sploh je ekonomija pri zavodu odlično vzgojno sredstvo. Delo na ekonomiji vzgaja učence k skupnosti. Tesno povezano delo na ekonomiji

in šolsko delo lahko prevzgojita še tako zakrknjena gojenca v pozitivnega človeka. V tem letu so poleg šolskega dela opravili gojenci 43,514 udarniških ur."

Ko sva z upravnikom končala, sem naprosil tovarišico Minko, naj mi pove kaj o učnih uspehih v preteklem šolskem letu.

Uspehi so zelo razveseljivi. Od 137 otrok je bilo iz vedenja ocenjenih 15 odlično, 49 prav dobro, 56 dobro in šest zadovoljivo, v učnem uspehu pa je doseglo odlično oceno 14, prav dobro, 46, dobro 41, zadostno edene, nezadostno 15 učencev, 15 pa je bilo neocenjenih. Neuspehi so zaradi prepoznega prihoda otrok v zavod. Povprečen šolski obisk je bil 89 odstotkov. Izpit čez četrti razred so razen treh dovršili vsi gojenci. Odlični in prav dobri učenci so bili nagrajeni in pohvaljeni. Razglašanih je bilo tudi 32 udarnikov. Predpogoj za naslov udarnika je odlični ali prav dober uspeh v šoli ter delo na ekonomiji. Letos je odšlo prvič na dopust za tri tedne 80 gojencev.

Petintrideset gojencev, ki so v zadnjem tekmovalju dosegli prvo mesto, se je udeležilo akademije zavoda slepih v Ljubljani. Ves njihov pionirski odred se je udeležil pionirskega dneva v Kranju, kjer je nastopil s pevskim zborom in fizikurno točko.

Težka, a hkrati lepa je dolžnost, ki jo vrše naši učitelji in vzgojitelji na tem zavodu, ki se vsi trudijo, da ta mlada bitja, ki jih je življenje vrglo tako krivično ob stran, prevzgojijo v poštene, delovne ljudi in jih vrnejo družbi kot polnovredne članke. Želim jim pri njihovem težavnem delu vedno več uspehov, ki jih bodo veseli učenci, starši, učitelji in družba. N. N.

LIL BO PODAL OSTAVKO KOT NAČELNIK

WASHINGTON, 17. nov. — Danes je bilo naznanjeno, da bo v kratkem načelnik Komisije za atomsko energijo David Lilienthal podal ostavko.

Društveni koledar

24. novembra, četrtek — Letni koncert pevskega zbora Zorja na Zahvalni dan v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

DECEMBRA

26. decembra, ponedeljek — Božična veselica društva Modern Crusaders št. 45 SDZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

JANUARJA — 1950

15. januarja, nedelja — Plesna veselica društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v SDD, na Waterloo Rd.

29. januarja, nedelja — 22-letnica društva Modern Crusaders št. 45 SDZ v SDD na Waterloo Rd.

FEBRUARJA

11. februarja — Valentine ples pev. zbora Triglav v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

MAJA

7. maja, nedelja — Koncert pev. zbora Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave.

AVGUSTA

29. avgusta, nedelja — Piknik pev. zbora Triglav na prostori Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

IVO PIRKOVIČ:

BITKA ZA PLETERJE

(Nadaljevanje)

Vihar, ki so ga partizanske sile sprožile proti okupatorju in njegovim belim oddelkom, ni imel le prostrane šentjernejske doline od Gorjancev do Krške in od Mogrega polja do Kostanjevice, ampak so njegovo silo čutili tudi daleč tja na nemški stran. V Krškem so stikali glave in si šepetali o veliki partizanski ofenzivi, ko so videli prihajati bele ranjence. V Novem mestu so se Italijani v strahu vpraševali, kaj se godi na obkoljenem svetu. Sam sem slišal tarnati. Pietro Lesnuta iz Trsta, ki me je takrat stražil in preklinjal vojno, bo pomnil, če je še živ. Da imajo partizani tanke, so se izgo-

varjali; da so sami zgubili dobrhi štirinajst dni preje na Vodini, ko so jih partizani razbili na velikem bojnem pohodu, 500 svojih vojakov, 200 mul in nič koliko orožja in da se sedaj ne morejo spuščati v novo borbo s partizani; da je usoda obkoljenih belogardistov v Pletterjah in Italijanov v St. Jerneju najbrž zapečatena.

Italijani so imeli tiste dni v Novem mestu velike oči in strah je gledal iz njih. Za trdno so pričakovali, da bodo partizani po osvojitvi Pletterja korakali na Novo mesto tisti pa, ki jih je že povsem zapustil pogum, so govorili, da so partizani že na poti. Okupator je postajal majhen, nam pa se je od ponosa šir-

rilo srce in bilo nam je, kakor da je velika sobota.

8. Italijani vlečejo na bojišče težke topove

Ze ko so Lahi s svojo dolgo procesijo kamionov in tanki skupaj z belimi v petek kasno zvečer pribežali iz Mrzle doline nazaj v Novo mesto, je dobil podpolkovnik Manlio Berardi povelje, naj se takoj drugi dan, v soboto, je ob 6. uri zjutraj poizkusi znova in za vsako ceno prebiti s tanki in belo gardo iz Pletterja rešiti na varno. Za težko nalogo mu je divizija dodelila spet vso pehoto in oklop-nike, povrh pa še tri bombni-ke in baterijo težkih, sto mili-meterskih topov, ki naj bi z Ra-teža tolkli partizanske položaje pri Mokrem polju. Morda bo-do zmogli topovi, čemur nista kos njihov vojak in belogardist. Kolona je dobila tudi inženirski vod, ki naj bi pod zaščito top-ov in oklopnikov popravil po-rušeno cesto, da bi mogli tanki naprej.

Berardijeva kolona je kreni-la v soboto po šesti uri zjutraj iz Novega mesta. Topništvo, ki ni mirovalo vso noč je za nekaj časa umolknilo, ker so ga vle-kli s seboj proti Ratežu. Berar-di je imel pred očmi spet skrb, kako italijanskega vojaka za-varovati, belogardiste pa izko-ristiti za borbo. Nazadnje ni uganil slabe.

Italijanske pešce je poslal na levo krili, kjer ni bilo odpora, da so v velikem ovinku proti Krki nevarno mesto obšli; be-logardistični bataljon pa je vr-gel spet na desno, v oženj par-tizanskih pušk, kakor je storil že prejšnji dan. Na položajih je bil ta dan v Mrzli dolini drugi bataljon Cankarjeve brigade in še morda kakšen oddelek Tom-šičeve.

Belogardisti so popadali ka-kor žaba oreh. Ob 10. uri so za-prosili Italijane za pomoč top-ništvu, ki je stalo na Ratežu. Proti "dolgi roki" topov parti-

zani niso imeli orožja. Umakni-ti so se morali zato nekoliko od-česte. Bela garda je to izkori-stila in naglo zasedla Mokro polje in Gradišče ter poslala Ita-lijanom za glas, da lahko na-predujejo. Zenijski vod se je po-maknil do porušenega mostu v Mrzli dolini in ga začel poprav-ljati, da bi mogli naprej tudi tanki in kamioni.

Topništvo je okolico poruše-nega mostu v Mrzli dolini drža-lo z Rateža pod ognjem, da se partizani ne bi mogli približati. Partizani pa niso odnehali, am-pak so napadali tudi z neugod-njših položajev, da so se Ita-lijani motali pri porušenem mo-stiču kar štiri ure. Italijanski častniki, ki so čakali nekje za-daj, so postajali nestrpni. Po-veljnik kolone Berardi pravi, da je prišel načelnik divizijskega štaba, podpolkovnik Rossi, tri-krat pogledat k poveljniku, da bi poizvedel o položaju in poro-čilo pripoveduje še, "da se je Rossi podal do porušenega mo-stu in bil priča, kako je oklop-nik streljal, da bi ščitil dela, in kako je sovražnik v odgovor oklopniku preluknjal gumo na kolesu." Poročilo je s to epizo-do hotelo povedati seveda le to, da je tudi načelnik divizijskega štaba Rossi hraber človek, da se upa priti pogledat na bojišče.

Bilo pa je Italijanom te štiri ure v Mrzli dolini zelo vroče, saj so pozneje, kakor izvemo od patra priorja, v Pletterjah pri-povedovali sami, da so se ko-maj prebili in da so se že mislili vrniti.

Topništvo je imelo poleg ob-streljevanja partizanskih polo-žajev nad Mrzlo dolino še mno-go drugega dela. V svojih novo-meških zapiskih najden, da so topovi, ki so se oglašali vse do-poldne, sredi dneva za nekaj ča-sa svoj oženj ustavili, okoli enih popoldne pa začeli zopet si-lovito grmeti. Italijansko poro-čilo pravi, da so obstreljevali Mihovo, Tolsti vrh, Polhovico in Maharovec ter dostavlja, da je bilo "obstreljevanje učinkovito, ker so imeli komunistični tolo-vaji tam občutne izgube in so bili prisiljeni bombardirati pas izprazniti." Resnica pa je, da v teh krajih partizanov ni bilo, ker so stali vsi njihovi oddelki pri Kostanjevici, pri Pletterjah, v bližini St. Jerneja in pri Mo-krem polju. Od topov pa so tr-peli še nekateri drugi kraji; saj je topovska krogla zadela in močno poškodovala na primer dom Alojza Učjaka v Gornji Stari vasi.

Polhovico in Maharovec so obstreljevali Italijani zato, ker je šel tam skozi njihov bataljon, ki se je partizanom izmuznil po ovinku. V takem primeru Ita-lijani niso vprašali, ali je kje so-vražnik ali ne, niti kaj bo z vami. Vesti so imeli moderni Rimljani pri nas prav tako ma-lo, kot so jo kazali njihovi raz-bojniški predniki s puščavskimi Afričani ali divjimi rodovi Azi-ej. — Kraje po Podgorju so pa topovi obstreljevali po navodi-

lih, ki so jih topničarji dobivali od belogardističnih predstraž z Mokrega polja in Gradišča.

Porušeni most je bil poprav-ljen ob 14 uri 10 minut; v St. Jernej so avtomobili in oklop-niki prispevali dvajset minut kas-neje. Italijanska pehota je pri-šla tja že preje po ovinku čez Maharovec, Razdrški gozd in Šmalčjo vas.

Podpolkovnik Berardi pripo-veduje v svojem poročilu, da je bilo ob njegovem prihodu v St. Jernej slišati "v bližini močno pokanje pušk in avtomatičnega orožja" ter da "je zvedel, da se je malo prej začel drugi poiz-kus prebiti blokado okoli ple-terške postojanke." Takoj se je podal na bojišče ter se po-čil o položaju. Kakšen je bil ta položaj, je Berardi čisto zamol-čal. Spominjajo se ga pa še šentjernejsčani.

Italijanska vojska, ki je šla iz St. Jerneja med vinogradi po Golobinku proti Selam in Ple-terjam, je zašla iznenada v oženj partizanskih pušk in stroj-

nic. Italijani se niso poizkusili niti braniti. Obrnili so se v brezglavi beg. Spet so bili ka-kor gorski hudournik, ki je po-rušil jezove in drevi zdaj vse vprek v dolino, lomeč ovire, ki mu pridejo na pot, in ki ne naj-de prej pokoja, dokler ne pri-drvi v varno naročje mirnih vo-

da v dolini. Ob tankih v St. Jerneju so se Italijani šele od-dahnili, svojega mrtveca so pa zavlekli v mrtvašnico. Temu pri-zoru je bil Berardi priča, ko je prišel v St. Jernej, zato ni na-pisal o njem rajši nobene bese-de.

(Dalje prihodnjice)

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

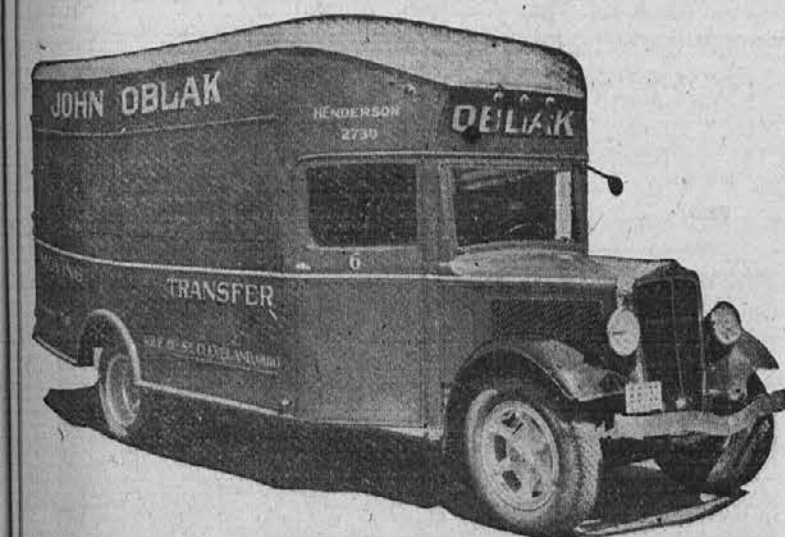
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler-Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1949 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

MIŠKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA

ROMAN

CVETOČA POMLAD

(Nadaljevanje)

"Tako, kakor Katica že ne bi bila dovolj stara." Potlej sta premolknila. Toda Katica je ves dan mislila o tem in tudi kasneje se ni mogla otre-ti teh misli. Zdal se prvič jas-no, da se spreminilo. Vse dotlej je bilo v njej, bog ve s čim. Toda laže je mislila o tem kakor zdaj. Zdal se ji je, da sta jo prevrila. Na dom in na starše poslej ni bila več navezana, ni mogla biti. Drugi pri hiši pa so bili tuid pre-

kaj ujela s pogledom: pri hiši sta bila Ana in njen mož, in vča-sih je ujela, kako je ta mož pri-jel Ano za roko in sta se potlej igrala. In tudi med očetom in materjo je včasih ujela kaj podobnega.

Prej ji je bila mati mnogo, to-da ko jo je nekoč videla, kako jo je oče držal v naročju in ji segal v nedrije, tedaj ju je oba zaslo-vila. Nekaj tujega je prišlo vmes, nikdar več ni mogla misli-ti o njima, kakor prej. Zdelo se ji je, da sta jo prevrila.

Na dom in na starše poslej ni bila več navezana, ni mogla biti. Drugi pri hiši pa so bili tuid pre-

stari zanj, da bi se jim že mo-gla približati. Tako je bila sama.

Še v šoli se je bila spoznala z nekim Radohom. Bil je prav za prav paglavec, vžaj tedaj, naj-večji junak med vsemi in dekleta so bila splošno zanj vneta. On, se je zdelo, se za to sploh ne me-ni. Kakor on, ni znal razen nji-hovega Matije nihče nositi kape, ne tako držati rok v žepu.

Hišo so imeli tu čez v kotu. Še revnejši kakor Magdčevi. Samo v tem so bili na boljšem, da jih ni bilo toliko pri hiši, temveč je imel on samo še dve sestrji. Starejše ni bilo doma že več let in so govorili, da se je nekje poročila in ostala tam z možem. Mlajša pa je bila slepa. Oče in mati sta prejšnja leta vedno hodila na delo, in se vračala vselej šele v jeseni. Tačas je bil ta Radoha s svojo slepo sestro pri svoji teti, ki je imela takisto kočjo v vasi, a ni mogla na delo, ker je bila že stara.

Radoha je bil vedno svoboden, bolj kot vsi drugi otroci. Drugi so prihajali pred starše vsaj na večer in odgovarjali za vse, če so kaj takega storili čez dan. Nje-mu tega ni bilo treba. Samo to slepo sestro je vedno vodil s se-boj in po njej je bil znan daleč okoli. Povsod, kjer je bilo kaj posebnega, je bil zraven in ne-kje v bližini je morala čepeti njegova sestra in čakati.

Kasneje po šoli ga je Katica nekako spustila izpred oči. Bile so druge stvari, s katerimi je imela opravka. On pa tudi, se je zdelo, ne utegne, da bi se bri-gal za njo.

Ko sta se torej to pomlad sre-čala, je bilo vse drugače, kakor prejšnja leta. Medtem tudi on ni bil ves čas doma, temveč je hodil namesto matere z očetom na delo in se vračal šele kasno jeseni. Pozimi ga pa ni bilo mnogo na spregled.

Zdalj torej je bil dorasel, vi-

sok, nekoliko slok fant, s prvimi brki pod nosom, ki jih je puščal rasti, ne pa, kakor drugi, si jih briti. Bilo ga je večkrat videti: noga se mu je bila ognojila in ni mogel že v aprilu na delo. Moral bi počakati do konca maja.

Ko sta se torej srečala, je bi-la Katica presenečena. Daleč ne-koč ga je rada srečavala in ra-da poklepeta z njim, niti sram je ni bilo zaradi tega. Sram se je prikadel v njo šele v teh zad-njih letih.

"No, Katica," je rekel živah-no, ko jo je srečal tisto pomlad, kaj pa ti?"

"Nič," je rekla v zadregi, "na polje grem."

"Delate? Zdalj je pri vas dela dovolj, kaj?"

"Dovolj ga je," je odvrnila.

"Pri nas ga je tudi, kar smo dobili zemljo."

"Mi smo tudi dobili zemljo," je odvrnila.

"Vi ste jo več kot mi. Nas je

samo pet, pa so nam dali štiri orale. No, pa je že to lepo. Lani je mati komaj obdelala. Z oče-tom sva hodila nekaj denarja prislužiti, da bi si laže kupili, kar je potrebno. Letos jaz nisem mogel. Mislim, da ostanem to leto doma. Mati je tako rekla.

No, meni je to vseeno. Tudi tam je lepo. A zdaj bo treba delati." "Jaz bi tudi šla," je rekla Katica, "pa me zdaj še ne pu-stijo. Oče so rekli, da kasneje. Morda oddidem kam v mesto in ostanem tam. Ana mi je rekla, da se v mestu lahko živi."

"To mislim, da se lahko. In tudi jaz ne bi ostal doma, a kaj hočem. Moral bom tu ostati. Ba-re ni od nikoder in mati je že zdaj rekla, da jaz prevzamem gospodarstvo, ker je oče tako re-kel. No, zastran mene, jaz ga že prevzamem. Živeti se bo dalo, mislim. Štirje orali sicer ni ve-liko, a nekaj je. Toliko ni kot

vašega."

"Našega," je rekla, "saj tudi ne bo. Vedno se pripravajo, kdo bi prevzel. Oče pa nočejo nobe-nemu predati."

"No, enemu bodo že morali da-ti, mislim. Vsi vendar ne boste doma."

"Oni pravijo, da ne bodo delili zemlje. Mi bi pa tudi vsi ostali."

"To je neumnost," je rekel fant. "A kako bo, ko se boste ženili? Ali boste mar tako osta-li?"

"Ne vem," je dejal tiho. "Saj jaz," je hotela reči, "se ne bom ženila." Vendar je molčala o tem.

"Meni pa so že zdaj rekli," je nadaljeval fant, "da se bom mor-al kmalu oženiti. Mati niso kaj posebno zdravi in tudi oče ne. Tako potrebujemo pomoči. No, mislim, eno ali dve leti še za-večem, potlej pa, če bo že po-trebno, se bom pač moral." To je bilo jasno povedano.

(Dalje prihodnjice)

EAT THE SEED

...and you lose the harvest!

THE MONEY you have today can be the seed that grows into dreams come true. Eaten up today in spendthrift buying, it only gives momentary satisfaction. But planted wisely, it can bring you a harvest of farm or ranch expansion—education for the kiddies—that long vacation trip you've wanted.

Put profits where they grow. Invest every possible penny in U. S. Savings Bonds. Then every \$3 you plant today, will allow you to reap a harvest of \$4 in ten short years.

Dean W. I. Myers of Cornell University,

says: "A financial reserve in U. S. Savings Bonds is just as important a part of a well-managed farm or ranch business as is land, livestock, and machinery. Agriculture is a speculative business, and farm and ranch people need to have their financial reserves in the safest possible form and where they will always be readily available. Nothing meets these two requirements as well as United States Savings Bonds."

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement — prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

ČETRTA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Okrog devetih se je Grigorij prebudil spričo konjskega hrzanja, preplašeno sedel, zatipal okrog sebe z rokami in iskal orožje.

— Nikogar ni, — je tiho rekla Aksinja. — Kaj si se pa ustrašil?

Grigorij si je pomel oči in se zaspano nasmejalo.

— Naučil sem se živeti po zajčje. Spiš in v spanju z enim očesom pogleduješ, ob vsakem glasu vztrepeš... Temu se, deklet, ne odvadiš tako brž. Sem dolgo spal?

— Ne. Morebiti boš še zasnu!

— Noč in dan brez prenehanja bi moral spati, če bi se hotel naspiti kakor treba. Dajva, rajši zajtrkujva. Kruh in nož imam v sedlni torbi, sama dobodi, jaz grem pa konja napa-jat.

Vstal je, sleknil plašč in pri- tegnil pleča. Vroče je prigravalo sonce. Veter je vzbijaval listje na drevju in skozi njegovo šelestenje skoraj ni bilo več slišati pojočega žuborenja potoka.

Grigorij se je spustil k vodi, iz kamenja in šib napravil na enem koncu jez, s sabljo nako- pal zemlje in zadela z njo pre- sledke med kamni. Ko se je na- brala voda ob njegovem nasipu, je prignal konja in jima pustil, da sta se napila; potem jima je snel brzdi in ju vnovič spustil na pašo.

Po zajtrku je Aksinja vpra- šala:

— Kam pa pojdeva odtod?

— Proti Morozovski. Ko pri- deva do Platova, pojdeva dalje peš.

— Pa konja?

— Ju bova pustila.

— Škoda, Griša! Tako dobra konja sta, serca se kar nagle- dati ne moreš, pa ju je treba popustiti? Kje pa si ga dobil?

— Dobil... — Grigorij se je klavrno nasmehnil. — Uropal sem ga nekemu Tavričanu.

EDUCATION
MOLDS OUR
FUTUREBETTER SCHOOLS MAKE
BETTER COMMUNITIES

Uncle Sam Says

The Payroll Savings Plan for the regular purchase of U. S. Savings Bonds is AMERICA'S NEW WAY TO SAVE. It's "the way millions save billions." Today there are more than 7 1/2 million Americans—people just like you and your neighbors down the street—who have signed up for Payroll Savings where they work. Every payday these "Payroll Savings regulars" put aside part of their earnings in U. S. Savings Bonds—the world's safest investment.

U. S. Treasury Department

Po kratkem molčanju je re- kel:

— Škoda ali ne škoda, a pu- stiti ju bova morala... Ne bo- va s konji kupčevala.

— Zakaj pa imaš še orožje pri sebi? Kaj pa nama je po- trebno? Bog ne daj, da bi ga kdo zagledal — skupiva jo.

— Kdo pa naju bo ponoči vi- del? Kar tako, za strah sem ga pustil. Brez njega bi mi bilo kar nezno... Ko bova popustila konja, bom tudi orožje popustil. Tedaj nama ne bo več potrebno.

Po zajtrku sta legla na po- grnjen plašč. Grigorij se je za- man upiral spancu. Aksinja pa se je oprla na komolec in pripo- vedovala, kako je živela brez njega, kako silno je trpela ta čas. Skozi nepremagljivo dre- mavičnost je Grigorij poslušal njen enakomerni glas in ni imel moči niti, da bi dvignil težke veke. Včasih sploh ni več slišal Aksinje. Njen glas se je odda- ljeval, pel zamolkleje in povsem zamiral. Grigorij se je trznin in prebudil, čez nekaj trenutkov pa je že spet zapiral oči. Utru- jenost je bila močnejša od nje- govih želja in volje.

— ... tožilo se jima je in sta spraševala, kje je atek? Na vse načine sem ju motila, kar se da ljubeznivo. Privadila, navezala sta se name in sta začela pored- keje obiskovati Dunjaško. Poljuška je tiha, umirjena. Pun- čke ji sešijem iz cunj in ti sedi z njima pod mizo in se igra. Mi- šatka pa je nekoč pritekel s ceste in ves drgetal. "Kaj pa je?" — vprašam. Zajoka, pa kako grenko. "Otroci se nečejo igrati z menoj, pravijo, da je moj oče bandit. Mamica, ali je res, da je bandit? Kakšni pa so banditi?" Pravim mu: "Noben bandit ni, tvoj oče. On je le ta- ko... nesrečen človek." Potlej pa se je začelo spraševanje brez konca in kraja: zakaj nesrečen in kaj se pravi nesrečen? Nika- kor mu nisem mogla dopovedati... Sama, Griša, sta me začela klicati za mater, ne misli, da sem ju učila. Mihail pa jima ni nič hotel, bil je dober. Mene pa ni pozdravljalo, obrnil se je vstran in odšel mimo, njima pa je dvakrat cukra prinesel iz trga. Prohor je zmeraj pravil o tebi. Zgubil se je, pravi, človek. Pretekli teden je prišel, da bi pokramljal o tebi, a je skoraj na glas zajokal... Preiskave sem imela, ves čas so orožje is- kali, pod zastrešino, v kleti, po- vod...

Grigorij je zaspal, tako da ni slišal povesti od kraja. Nad gla- vo so mu v vetru šepetali listi mladega bresta. Aksinja je dolgo poljubovala njegove mežice oči, potem pa je tudi sama usnula, se pritisnila z licem na Grigorijevo roko in se še v spanju nasmihala.

Pozno ponoči, ko je zašel me- sec, sta zapustila Suhi log. Čez dve uri je že sta se spustila s holma proti Čiru. V livadi so vreščali kosci, v ločastih zato- kih rečice so na moč regljale ža- be in neke daleč in votlo je sto- kala bobnarica.

Sami vrtovi so se vlekli nad rečico in neprijazno črnili v me- gli.

Ne daleč od mostiča se je Grigorij ustavil. Polnočna tihot- nost je nemela nad vasjo. Gri- gorij je spodbodel konja s pe- tam in zavil vstran. Ni maral jahati čez most. Ni zaupal tej tišini in se je bal. Na koncu va- si sta prejezdila na brodu reči- co in ravnokar zavila v ozko

zagato, ko se je iz jarka dvignil možki, za njim pa še trije.

— Stoj! Kdo gre?

Grigorij je vztrepetal od kli- ca kakor pod udarcem in na- tegnil vajeti. V trenutku se je obvladal in se glasno odzval: "Svoj!" Ostro je zasuknil konja in uspelo mu je pošepniti Aksi- nji: — Nazaj! Za menoj!

Četvorica iz zasede pred krat- kim na prenočevanje poleglega preskrbovalnega oddelka, je molče in zložno stopila proti nji- ma. Eden se je ustavil, da bi za- kadil, oprasnil je žveplenko. Gri- gorij je siloma opletel z bičem Aksinjinoga konja. Ta se je za- podil in se mahoma zadržal v kalop. Grigorij se je nagnil na konjski vrat in zdiral za njim. Mučne sekunde je trajala tišina, potem pa je kakor grom počila neenakomerna, treskajoča sal- va, ognjeni plameni so prešinili temo. Grigorij je zaslišal žgoče žvižganje krogel in zategli krik: — K orožju-u-u!...

Kakih sto sežnjev do rečice je Grigorij dohitel skočno bežeče- ga serca, zajezdil vstric in zakli- cal:

— Skloni se, Ksjuša! Skloni se niže!

Aksinja je nategovala vajeti, se prevračala in valila na bok. Grigorij jo je posrečilo, da jo je ujel, če ne, bi padla.

— Kaj so te ranili?! Kam te je zadelo?!... Povej vendar!...

— ... je hripavo vprašal Gri- gorij.

Molčala je in se mu čedalje težje spuščala v naročje. Gri- gorij jo je v diru pritiskal k sebi, sopihal in šepetal:

— Za božjo Kriščevo voljo! Vsaj besedico! Kaj pa ti je ven- dar?!

Toda niti besedice niti stoka ni zaslišal od negibne Aksinje. Kaki dve vrsti od vasi je Gri- gorij ostro zavil s ceste, se spu- stil v grapo, vzel v naročje Aksi- njo in jo varno položil na tla.

Slekel ji je toplo jopico, raz- trgal na prsih lahni nedrček in srajco in tipaje našel rano. Kro- gla je Aksinjo zadela v levo lo- patnico, razdrobila kost in se pre- bila skozi život pod desno ključ- nico. Grigorij je z okrvavljeni- mi, tresočimi se rokami poteg- nil iz oprtače svojo čisto spod- njo srajco in vojaške obvezilni- ce. Dvignil je Aksinjo, ji položil pod hrbet koleno, začel prevezo- vati rano in poskušal zaustavi- ti kri, vročo izpod ključnice. Kr- pe srajce in preveza so hitro čr- nele, se premakale skoz in skoz.

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbinu prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravni- kom, vam bo Dr. Zupnik iz- vršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vagal E. 62nd St. vhod samo
na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do
8. zv.
Tel.: EN 5013

Kri je tekla tudi iz na pol od- prtih Aksinjinih ust, ji kloko- tala in grgrala v grlu. In Gri- gorij je ves odrevenel, od groze spoznal, da je vsega konec, da se je najstrašnejše, kar se je sploh moglo zgoditi v njegovem življenju, že zgodilo...

Po strmem pogočju grape, po stezici, uhojeni v travi in pose- jani z ovčjimi bobki, se je pre- vidno spustil v kotel in nesel v naročju Aksinjo. Njena brez volje nagnjena glava mu je le- žala na ramena. Slišal je siga- joče, dušeče se dihanje Aksinje in čutil, kako topla kri zapuša njeno telo in mu iz ust lije na prsi. Za njih sta krenila v gra- po oba konja. Prhala sta, rož- ljala z žvalami in začela hrusta- ti sočno travo.

Aksinja je umrla Grigoriju na rokah malo pred svitanjem. Za- vest se ji ni več vrnila. Molče jo je poljubil na mrzle in od krvi slane ustnice, jo previdno spu- stil na travo in vstal. Nevidna sila ga je sunila v prsi, da se je odmaknil in padel vznak, ali pri- priči preplašeno planil pokonci. Še enkrat je padel, se do bole- čine udaril z golo glavo ob ka- men. Potem je potegnil iz nožni- ce sabljo, ne da bi se dvignil s kolen, in začel kopati grob. Zemlja je bila mokra in rahla.

Zelo je hitel, ali začelo ga je du- šiti v grlu, zato si je raztrgal srajco, da bi mogel laže dihati. Predjutrna čvrstost mu je hla- dila od znoja premočene prsi in ni se mu zdelo več tako težko delati. Prst je izmetaval z roka- mi in čapko, ni počival niti tre- nutek, ali preden je izgrebel grob do pasu v globino, je preteklo dosti časa.

Pokopal je svojo Aksinjo pri živi jutranji svetlobi. Že v gomi-

ŽELIMO DOBITI

HISO ZA 1 ALI 2 DRUŽINI
ČE IMATE NAPRAĐAJ,
pokličite
IV 7646
REALTOR

ŽENSKA

stara okrog 42 let, želi dobiti delo, najsibo za kuhno ali splošno hišna dela. Kdor ima kak posel, naj pokliče

UT 1-4554

PRILETNA ŽENSKA

ŽELI DOBITI DELO ZA PAR DNI
V TEDNU; SNAŽENJE, ITD.

Vpraša se na

1236 E. 61 St., spredaj

Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA
POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
Mandel Drug Co.
15702 WATERLOO RD.

A. Malnar
CEMENTNA
DELA

1001 E. 74 St. — EN 4371

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

mrtva, zoglenela zemlja. Na- njej ne gnezdiijo ptice, na daleč se ji izogne žival, samo veter, krilat in uren, preleti nad njo in daleč raznaša sivi pepel in jedki temni prah.

Kakor stopa, ki jo zažgo po- žari, je bilo črno Grigorijevo življenje. Izgubil je vse, kar je bilo drago njegovemu sreću. Vse mu je pobrala, vse mu je raz- dejala neusmiljena smrt. Ostala sta samo otroka. Toda on sam se je še zmeraj krčevito oklepal zemlje, kakor da bi v resnici njegovo strto življenje imelo še kako vrednost zanj in za druge.

Ko je pokopal Aksinjo, je tri dni brez smotra begal po ste- pi, a ni odjezdil niti domov niti v Vešensko, kakor bi moral. Če- trti dan je pustil konja v eni iz- med vasi usthorskega okraja, se predročil čez Don in peš od-

šel v slačevsko goščavo, na ka- tere robu je bila v aprilu prvi- krat razbita Fominova tolpa. Že tedaj, v aprilu, je slišal, da v goščavi stalno živijo ubežniki. K njim se je namenil Grigorij, ker se ni hotel vrniti k Fominu.

GRELNO PEČ

MAJHNO ZA GARAZO, NA PRE- MOG ALI DRVA, ŽELIM
KUPITI.
Pokličite
Hillcrest 1163 W

EKSKLUZIVNI TERITORIJ
DELNI ALI POLNI ČAS
DOBRE PRILIKE V OHIO

Če morete plačati \$2,150 za na- kup trga za svetovno znani pro- dukt, si lahko zaslužite \$350 čistega dobička na mesec in imate še 15 ur prostega časa tedensko.

Telefonirajte ali pišite
NAT'L DISTRIBUTING CO.
932 SCHOFIELD BLDG.
CH 0341 — zvečer OLYmpic 2464

THE JAMES CHINA CO.

3370 EAST 55th STREET, pri BROADWAY
Cleveland 4, Ohio — tel. VU 3-5550
Vabljeni ste, da obiščete našo razložbeno sobo; imamo popol- no zalogo namizne posode ameriškega in importiranega izdelka; majhne figure, itd. Vse po zmernih cenah.

COLLINWOOD MUSIC CENTER

UČIMO IGRANJE NA KLAVIR, HARMONIKO, SAKSOFON,
KLARINET, BAS, VIOLINO IN KITARO.

JOE TROLLI

712 EAST 152nd STREET

GL 0545

They said we couldn't
even pay our bills

It can happen right on your block... Kids hear things, kids repeat things, and all too often some undeserving youngster comes home in tears.

You owe your youngster and family protection against this kind of attack. You owe them financial security. And...

The best way we know about to find financial security is through the regular purchase of U. S. Savings Bonds.

U. S. Savings Bonds are the safest, surest investment you can make. You can have them purchased for you automatically, through the Payroll Savings Plan where you work or—if this method is not available to you—through the Bond-A-Month Plan where you bank.

Remember—U. S. Savings Bonds pay you 4 dollars for every three invested, in ten years!

Automatic saving is
sure saving—
U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—
prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.